

మనిషి తప్పు ఎందుకు చేస్తాడు? అందునా తెలిసి మరీ ఎందుకు చేస్తాడు? మార్గాంతరం వుండకపోవచ్చు. బయటపడే ఉపాయం లేకపోవచ్చు. అందుకు సమయం మించిపోవచ్చు. ఏమైనా బలవత్తరమైన కారణమే వుంటుంది. అంతేకాని స్వతహాగా మనిషి చెడ్డవాడని చెప్పడానికి మాత్రం వీలులేదు.

పొద్దున్నే లేచి ఎవరి మొహం సూశాను?

ఆ... సెలకవచ్చి రంగు కోక కట్టుకుని పోయింది. ముసుకేసికొని, ముండమోసింది కాదుకదా! కొంపదీసి... కాదులే! ముహూన ఇంత పెద్ద బొట్టుందిగా! ముత్తయిదుబొట్టు. అబ్బ!

పొద్దు పొడిసిందో లేదో గుడగుడ... అప్పుడే ఆకలి! రాత్రే కదా తిన్నది... మళ్ళీ ఆకలి. పాడు పొట్ట. చేతిలో డబ్బుందీ లేనిదీ దీనికెందుకు? దీనికోసం ఎన్ని కట్టాలు?

ఆకలి లేకపోతే ఏ పోలీసోడ్డి సూసీ భయపడే వనేలేదు. తీసికొనే మామూళ్లు తీసికొంటానే బెదిరితారు-వాళ్ల తాతగాడి సొమ్ము ఎగ్గొట్టినట్టు...

అబ్బ! ఆకలి!

ఇప్పుడెలా? పాడు జల్మ-ఏ రోజుకారోజు తిండి కక్కుర్తి. రోజు గడవటమే ఒక గండం. ఆడుంచినా బాండ్లు... యాలకింత వడేద్దురు. ఛీ! ఎదవబతుకు!

గాజు కిక్కిరి

తాడిగిరి
పోతరాజు

ఇకనుండైనా బాగా బతకాలి!-ఈ రోజుతో ఈ పని మానుకోవాలి.

ఏడుకొండలవాడా! అంతా నీ దయ-నీవు సల్లగ సూసి రెండో కంట బడకూడదు.

సామీ నీ మేలు మరసిపోను-ఈ ఒక్కసారి కాపాడు. మళ్ళీ ఈ పని సేతే ఒట్టు... ఇయ్యాల సామీ దయ కలిసాతే కాపు సారాయి కాసుకొని బతకాలి-లేకపోతే ఏం బతుకు నీయవ్వు! రెండు రోజులీడరెండు నెల్లు ఆడ. వట్టుబడ్డరోజు సున్నలోకి ఎముకలు మిగలటలే! కాపు సారాయికేం గిరాకీ! దీని తల్లి సిగదరగ-రాములమ్మ ఆడది. కాపుసారాయి మీద ఏం సంపాదించింది! కాలుమీద కాలేసుకొని మగసిరిగా బేరం అమ్మింది. ఆ డాబాలు రెండూ దానిమీద కట్టించినయ్యేగా! రాత్రి మటుకు రాత్రి-అరకాయ బోసింది, ఆరురూపాయలు తీసికొంది-అన్నాయంగా వచ్చిన సామ్మ నిలవదంట-నోటికడ్డం వచ్చిందల్లా వాగుతారు బుద్ధితక్కువోళ్లు. నాయం-అన్నాయం -నోడు సూత్రన్నాడు! పోలీసోడి కంటబడకుండా ఎన్నిసార్లుపైకిలు టూబుల్లో దానికి సారాయి దేలా? ఇప్పుడొక సుక్క అప్పు బొయ్యమంటే ససేమిరా సోటుబెట్టదునాయమంట నాయం! ఈరోజు మన నచ్చత్రం మంచిది కావాలి. ఒక వచ్చనోటు గిడితే దానికి యక్కసార్లీ.

సరే, అయన్నీ దొరికినప్పటి ముచ్చట్లు. దొరక్క యాడికిపోద్దీ? రేవటి నుండి గల్లాపెట్టె ముందు కూసోవాలి.

ఆ ఎన్నిసార్లు ఇట్టునుకోలా? అదీ నిజమే. దీని తల్లి సిగదరగ-పాడుబుద్ధి! దానికంటే కోతి నయం. ఒకప్పుడు కాకపోతే ఇంకోప్పుడు ఒక సోట కాసుంటది. కానీ డబ్బు సేతికి సిక్కిండా ఒకపాట... సిక్కినాక... కానీ ఇయ్యాలమాత్రం అట్టాకాదు.

సరేలే. ముందైతే పని కానిద్దాం. తరువాత యాపారం సంగతి. అరే! సూత్తా సూత్తా పొద్దు రెండు బారలెక్కింది. అబ్బ ఒళ్లు గొడ్డలి మడిమతో సరిసినట్టుంది. ఒక్క సుక్క వడితే ఒళ్లునొప్పులు సళ్లుదులు... కానీ సుక్కకు డబ్బుంటే ఈ కట్టమెందుకు-అయినా సుక్కెందుకు? సుక్కబడితే పనిసాగదు-ఆయాల కూడా ఇంతే. సుక్క మూలానా సిక్కిపోవాలొచ్చింది.

ఇప్పుడెటు? టేషన్ కా? బస్సుటాండు కా? టేషన్ చాలా దూరం నడవాలి -ఇప్పుడే కాళ్లు వీకుతున్నాయి. వాడు ఆ రిక్షలో పొయ్యేవాడు. ఆయాల అన్నాయం సేశాడు. ఒకటి అరా

కాదు-మాడు గొలుసులు-ఒకటి చంద్రహారం-రెండు నక్కిసులు. ఇంకేదైనా అమ్మసూపితే యట్టు లేదన్నా ఆరొందలు బయకు-మాడూ కలిపి. రెండొందలు కొట్టేశాడు.

శైనా యుద్ధం మూలంగా బంగారు కొన్నా అమ్మినా బేడీలు బడుతున్నాయంట-శైనావాళ్లు రాకముందు మాత్రం ఇచ్చిసచ్చిందేముంది? తలలు తీసి తలలు మార్చేరకం. వాడి గీత మంచిదై యాపారం బాగా కలిసాచ్చింది.

“ఏయ్ కూలీ! వస్తావా?”
యాడ? ఎవురు?
“బాబుగారో. వత్తానండి. పెట్టె-బెడ్డింగు-బస్సుమీద ఏపియ్యమంటారా? బాగా బరువుంది. ఒక పావలా డబ్బులిప్పించండి.”
“బేడ ఇస్తారా!”

నాయానికి రోజులు కాపు. సిన్న కాయితం మీద సంతకం చేసేది-వందలొందలు అంచాలు

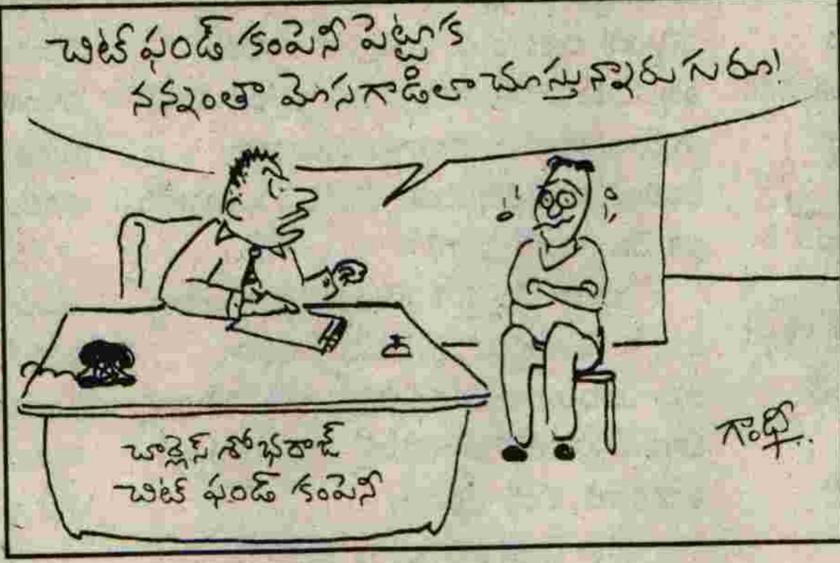
20.11.1963 సంచికలో ప్రచురితమైన ఈ కథ ఆ ఏడు దీపావళి కథలపోటీలో ద్వితీయబహుమతి పొందింది

నూకుతారు. పొద్దుత్తమానం ఎముకలిరగ్గొట్టుకొన్నా రూపాయి డబ్బులివ్వరు. మన వనే హాయి.

గిట్టుబాటైతే మారాజులా తిరగొచ్చు.
“ఏయ్ కూలీ! సరే తీసుకో.”

అట్టు దిగిరా నాయాలా! ఎవుడవసరం? తేరగా వడివున్నామా నీ సామాన్లకోసం? అబ్బ మెడలిరిగిపోతున్నాయిపో! రోజూ మోసేవాళ్లు ఎట్ట మోత్తారోగాని... ఏం చేతారు పాపం!

పావలా.
పావలా అంటే నాలుగుసింగల్ టీలు.
ఒక కట్ట హస్తం బీడీలు.
ఇంకొక అణా కలిపితే ప్లేటు బోజనం.

ఇంకా... ఇంకా... కానీ. ఇప్పుడు మాత్రం ఒక బేడ వునుకులు, ఒక సింగల్ టీ, ఒక అణా బీడీలు. అంతలో బస్సుల చుట్టూ జనం పోగవరు. ఎనిమిది దాటితేనేగాని తోసుకోరు. అప్పుడు... అప్పుడు పొయ్యెద్దాం.

“ఏం అయ్యగోరూ, ఒక బేడ వునుకులిచ్చి, ఒక సింగల్ టీ కలుపు. టీస్టాల్ పెద్దది చేశావే, బేరం బాగా గిట్టుబాటుగా వుందా?”

యాడసూసినా అరవోళ్ల వోట్లల్లో! బతకనేరిసినవోళ్లు. మనం ఇంకోదేశం పోయి బతకటమా? బతకలేం. అందుకనే దరిద్రం. ఈడ తాగటానికి గంజి లేకపోయినా, ఈడ్వేపడి సత్తామంటారు.

“ఏమయ్యాయ్! టీ డబుల్ స్ట్రాంగ్.”

అరె చాన్ను పోయింది. గుంటూరు బస్సు టాండింగులోకొచ్చింది. జనం ముసురుకుంటున్నారు. ఇప్పటిదాకా ఈళ్లందరూ యాడున్నట్టు? అతను-అతను-లాల్సీ పక్కజేబులు బరువుగా వున్నాయి. వల్లెటూరోడేనా? వును. ఏ కలప కొంటానికో, పొగనారు కొంటానికో గుంటూరు ఎక్కుతున్నప్పుడే పని కానియ్యాలి. మనిషి లోపలికెళ్లినాక అనుకుంటే లాభంలేదు. అతడు ఒక చేత్తో కడ్డీ పట్టుకుని యాలాడబడతాడు. ముందు ఒక కాలు చెక్కమీద పెట్టి, ఇటువంగి రెండోకాలు తీసుకునేటప్పటికి పన్నెపోవాలి. ఇక అనుమానమెందుకు? లే...

“ఏమయ్యో అయ్యరూ. నీవు టీ తెచ్చేలోకే పొద్దుటాట ఒక సినిమా సూసి రావచ్చే!”

తొందరపడకూడదు. తొందరపడితే పని పాడైపోయిందే. గ్యారంటీ. బస్సులో జనాన్ని దిగనియ్యి ముందు. వాళ్లు దిగేలోగా టీ తాగి అవతల పడదాం. అతనొక్కడేనా? ఇంకా... ఇంకా...

“అయ్యరూ, ఇదిగో గ్లాసు. అణా తే.”

“ఊ నెధన లారీ. పోనియ్యి.”

“ఒక అణా హస్తం బీడీలు. అర్జంటు!”

“తోసుకోకండయ్యా. బోలెడంత ఖాళీ వుంది.”

అరె అతనెటుబొయ్యాడూ?-కళ్లల్లో కారం గొట్టాడే! తళుక్కున మెరిసి మాయమయ్యాడే! ఓహో... గోతాలు టాపుమీద ఏపిత్తన్నావ్? సరే రా...

“ఎక్కండమ్మా. ముందు ఆడవాలెక్కండి. ఆగండయ్యా. ముందు నిలబడ్డవాళ్లనెక్కనియ్యండి.” అరె-అరె-కడ్డీ పట్టుకున్నాడు. మనంకూడా... ఊ... ఇటు... జేబు... పక్కజేబు... కాదు చెయ్యి-మొద్దుచెయ్యి-ఎడంచేత్తో జేబు గట్టిగా పట్టుకుని ఎక్కుతున్నాడు. తప్పించుకున్నావ్ గదరా! కత్తెర

నీలాంబరి పాట్లు

కొత్తతార నీలాంబరి ఆమె నటించిన చిత్రం 'బాచి' కాస్త రంగు తక్కువగా వుంటుంది అమ్మాయి. జగపతిబాబుతో ఆడిపాడి సినిమాలలాకాశంలో తళుక్కున మెరసిన నీలాంబరికిప్పుడు మళ్ళీ చిత్రాల్లో అవకాశాలు రావడం లేదు. అందరినీ తనను తీసుకోమని అడుగుతుండటమే పునైపోయిందట. ఎవరో ఓ నిర్ణాత, "ఆ, నువ్వు బాగానే కనబడుతున్నావు, కానీ కాస్త ఎక్స్‌పోజింగ్ చేయగలవా? అలాగైతే నా చిత్రంలో నువ్వు ఖాయం" అన్నారట. ఆమె హాపం అమాయకంగా " 'బాచి'లో కూడా ఎక్స్‌పోజింగ్ చేశానండీ. ఓ మంచిపాత్ర చేయడానికి అవకాశమిస్తే మీరు కోరినట్లుగా చేస్తానండీ" అందిట. మరి ఏమాత్రం వెలుగుతుందో చూడాలి.

ఎస్.

తెచ్చుకోవాల్సింది. కత్తెరుంటే? కత్తెరున్నా ఒంటిపాటున మనిషి నిలబడాలి. మంచి ఛాన్సు పోయిందే... పోయిందంటే మన తప్పేముంది?

వల్లెటూరోడైతేనేం? గుంటూరు, బెజవాడలో జేబులు కొడతారని బాగా ఇనుంటాడు. ఎంత ఇంటి మాత్రం యేం? ఒక సేత్తో ఈ కడ్డీ పట్టుకున్నట్టు, ఆ సేత్తో అవతలేపు కడ్డీ అందుకున్నట్టుయితే, వాలు జిక్కు... తప్పించుకున్నాడు లేసి ఎవురి మొహం చూశాడో! అది కాదులే... మనకే ఈడ శకునం బాగాలే. అటు టేషన్ కన్నా పోదాం.

అబ్బ-పాడుగవులు-రాత్రి తిన్నా కూడు బయటికొత్తది. మాంచి సిమ్మెంటు రోడ్డు దిగి దగ్గర దోవని ఇటొత్తినే... ఈడ రోజు వుండేవల్లెటూ బతుకుతున్నారో? ఓరి దేవుడా! గుడిసెమీద గుడిసె! వానాకాలం సూడాలి ఈళ్ల బాగోతం. రొచ్చు, గబ్బు, ఆడే కుసుంటారు. ఆడే తింటారు. వందులూ, ఈగలూ మనుషులకు తేడా లేదు. ఏ ఏడు గెత్తరోచ్చినా ఈ గుడిసెల్లోంచే మొదలు. పోయినేడు మడశానికి యాబై పీనిగలెల్లినాయి. అయినా గుడిసెలోదిలి పోరో! యాడికి పోతారే!

వాళ్లకేం, ఇల్లా వాకిళ్ల? రెక్కాడితే గానీ డొక్కాడదు. తెల్లరగట్ట లేసి ఇంత కాసుకుతాగి, ఆ కుండా, ఆ బొచ్చా ఆడ పారేసి, పాట్ల సేత్తో పట్టుకుని కూలికిపోతారు. రాత్రికొచ్చి ఆ గుడిసెల్లో వడుంటారు. చావోచ్చేదాకా ఆ మురికిలోనే వడుంటారు. ఇస్తీ గుడ్డలేసుకునే పెద్దమనుషులెవరూ ఇటుకెల్లారారు. తెల్లబోపేలు బెట్టే మంత్రులు మీటింగు సేసి మాట్లాడుతారు-ఆ గుడిసెల్ని లేపాలని, పోలీసుల్ని పంపి.

ఎటు సూసినా బొయిమని ఈగలు! ఎవుడో వందికొక్కుని సంపి ఈడ వడేశాడు. "ఏయ్ రిక్షా! కళ్లు నెత్తిమీద బెట్టుకుని తొక్కుతున్నావా?"

చచ్చి చెడి రిక్షా తొక్కుతాడు నెత్తురుబడేట్టు. ఇద్దరు ముగ్గుర్ని ఎక్కించుకుంటారు. ఏం లాబం? పొద్దున్నే ఓపెనింగు. సాయంత్రం క్లోజింగు. బూతద్దంలో సూసి మరి ఐడియా ఏత్తారు.

ఆ సారతీగలలుకున్న గుడిసెఅది... అది సాంబ్రాజ్యానిది-అవును.

ఇప్పుడేమిందో? కప్పు బాగా లేసిపోయిందే! మొత్తానికి మడిసి మంచిది. ఆ పనిలో ఉండాలింది కాదు. ఆ ఎవుడు కోరుకున్నట్టు వాడు బతికితే ఇదంతా ఎందుకు? పాపం డబ్బులేని రోజుకూడ ఒంటిమీద

సెయ్యెయ్యనిచ్చేది. పోలీసులు పట్టుకెళ్లారని ఏడిసిందంట. సామి దయతో కాపుసారాయి బేరం గిడితేదాని

సేతిమీదగానే అమ్మించాలి....

ఆరి నీయవ్వు! ఇటుకాక రేకులు కొట్టారే టేషన్ కి? ఆ గుంటూరు బందరు లైన్లు ఇటు జరిపినట్టుంది. టికెట్టు తీసుకునే తెల్లకోటు మనిషి... ఆడొకడు... ఈడొకడు... మెట్లకాడే కుసున్నారు. లోవలికి పోవటం... వీల్లేదుచిక్కే వచ్చింది! బుకింగు రూముకెల్లపోదాం మరి. ఇక్కడెవురు దొరుకుతారు నావసన్నాసులు! కుంటి-గుడ్డి-అడుక్కుతినే నాయాళ్లు వడుంటారు బెంచీలమీద. ఆలోపించటం దేనికి? రెండడుగులేసి ఒక దెబ్బ సూత్రే పోలా?

"బాబూ ఒక పైసా యెయ్యి దొరా! అయ్యా నీ కాళ్లు మొక్కుతా!" అనుకున్నట్టే-అంతా అమాంబావతు! ఈడ వడిగావులు కాసే పాసింజర్లు కూడా వీళ్లకు తోడుబోయినవాళ్లే-తిండికి తిప్పలకి నకనకలాడి కొంప చేరతారు.

ఇంకా హైద్రాబాద్ బండికి బుక్కింగు

తియ్యనట్టుంది! టైం? ఎనిమిది కాలేదు. బుక్కింగ్ తెరిసేలోగా ఒక రౌండు గొడదాం.

ఆ... ఆడమనిషి. పిల్లలకు సద్దిబువ్వు పెడుతోంది మామిడికాయ పట్టడేసి. మెడలో గొలుసులు బంగారమేనా? అయినా పట్టవగలే. కాదులే. ఆ మూల బెంచీమీద ఉన్నవాళ్లు... ఆయన బడి సెప్పుకునే వంతులు. వ్వు! నలుగురాడపిల్లలు. గూడమీద లాల్చి కుట్టించుకున్నాడు. వ్వు! ఇటున్న మనుషుల్లో...

ఆడు మరుగుదొడ్లు. వాటికి ముందు బెంచీమీద... ఆ కాళ్లు... ఆడమనిషా? మగమనిషా? సాటుగా పడుకొన్నాడే! మామూలు బట్టలు మరి సాటుగా, ఉచ్చలు బోసేకాడ ఎందుకు పడుకున్నాడే? జేబుమీద సెయ్యిబెట్టుకొని!

ఎనిమిది కావచ్చినా, దొర, నిద్ర లెగవలా? రాత్రంతా నిద్రబట్టివుండదు-డబ్బు! డబ్బుంటే నిద్రకూడా రాదు. దీని తల్లి సిగదరగ! మనిషిని చేదగ్గులా పీలుసుద్ది డబ్బు. మరి గుడ్డల వాలకం సూత్రే... గుడ్డలేసుకుంటే వైకం వసికట్టదని ఎత్తు. ఈ ఎత్తులు మనకాడ్నా?-ఇంతకీ ఆ సేతికింద డబ్బుందా? ఊరికినే పడుకొన్నాడా మరి? సెయ్యతీత్రేగానీ తెలియదు.

"ఏమయ్యో! జరుగు, కొద్దిగా కాళ్లు ముడుసుకో. ఇంత పొద్దిక్కినా నిద్ర సరిపోలా?" రాత్రి రెప్పపాటులో బండి తప్పిపోయిందా? రాత్రంతా కళ్లమీద కుసుకు లేదా? తెల్లతెల్లారంగానే కన్నుమూశావా? అవున్నే డబ్బు-డబ్బుంటే నిద్రబట్టి చావదు.

ఓన్... నల్లటివర్చు... ఎంత లావుంది! పెద్దవర్చు... వందలు... వేలు కాదుకాని... వందలు సందేహం లేదు. దక్కించుకోవడం మన సేతిలోవని. ఆ బస్సుటాండులో ఏముంది మన్ను? అంతా సామి దయ-సామి మొక్కు తీరుసుకోవాలి.

"మంచిది, నడుకో, పెద్దమనిషిని. ఏమీ లేదు. కొద్దిగా కూకొంటానికి... వడుకో-వడుకో." పదినిముషాలు కానిద్దాం. ఇంతలో మళ్ళీ గుర్రు కొడతాడు. అప్పుడు... అప్పుడు... సిన్నగా జేబుమీద ఏసుకున్న సేతిని జారగొట్టాలి. మోచెయ్యి వాలుగాబెట్టి ఆ పని సెయ్యాలి. కుడిచెయ్యి భుజంమీదుగా పోనిచ్చి, ముందు రెండువేళ్లతో అంటిఅంటనట్టుగా లాగాలి. ఆ తరువాత ఎలా?

రెండో మనిషి కావాలి. మనం కూసున్నసోటు నుండి ఒక బెత్త అటూఇటూ జరగకూడదు. అవసరం లేనప్పుడు పతినాయాలూ పూరికినే కనబడతాడు. అసలు యాదొచ్చినప్పుడు నల్లబూసలైపోతారు. ఇప్పుడెట్లా? మనిషి కోసం బోతే అసలోడు లేసి అవతలబడితే...

"ఒరేయ్ యావుల్లలూ! ఇటురా. నేనురా-నన్ను

మరిసిపోయావురా?"

ఏ అమ్మ కులం సెడి కనిపారేసిందో? అడుక్కుతినీ, పుల్లలమ్ముకొంటూ ఈ టేషన్లో వండుకుంటాడు.

"అటు పోదారా రేకులవక్కకు."

ఈడ్చుయితే ఎవరూ అనుమానపడరు.

సెప్పింది సెప్పినట్లు సేశాడంటే మన దరిద్రం తీరుద్దీ.

"నీవు నా వక్కన సమ్మెంటు బెంచీకానుకొని నుంచో, తెలిసిందా? వక్క జేబుందా?... అంతే... యాడ ఆగకుండ, ఇంజన్లు నీలు బోసుకొనేకాడ బొగ్గుకుప్పల నీడకుపో. సరేనా? అటైపోయిరా!"

పదినిమిషాలు అయినయ్యా?

తొందరపడకూడదు. పదినిమిషాలైనా వాడు గట్టిగా బుసగొడుతున్నాడో లేదో సూడాలి. అప్పుడు.

ఇంతకీ ఆ వర్షులో వందలున్నాయా? ఉన్నవో లేవో కొట్టినాకగానీ తెలియదు. ముఖం సెమట పట్టిందిలో మళ్ళీ. నోరుకూడ సన్నగా తెరుసుకున్నాడు సచ్చివోడులాగ. ఇక కానియ్యి. ఎవడన్నా సూత్రన్నాడేమో! ఒకసారి ఇట్ట బయపడితే ఇక వనైనట్టే. ఎనకాముందు సెయ్యటం అసలు ఈ వనికే తగవు.

బయమా? మన జన్మలో బయపడమే పోలిపోల్లాచ్చినా సరే! మరి ఇంకేంది? ఎందుకైనా మంచిది ఆలోసిచ్చి సేత్తే? ఆలోసించు... అసలు వనికంటే దీనితోనే ఎక్కువసావు. ఈలోగా అసలోడు లోవనేలేత్తాడు. అదీ నిజమే. మరింకేంది అనుమానం? అనుమానం కాదుగానీ ఏదైతేనేం పని సెడగొట్టడానికి? పని కానిచ్చి ఆలోసిద్దాం. సరే ఎవుళ్ళయినా సూత్రన్నారా? ఆ ఆడమనిషి పిల్లల సేతులు కడుగుతోంది. వాళ్ళకీ సమ్మెంటు గోడ అడ్డం. అటువాళ్ళకు దిమ్మెలడ్డం. ఇటు మరుగుడుదొడ్లు. ఈ వక్క బుకింగు రూం. ఇక కానిద్దాం....

సెయ్యి మెల్లగా... అయిపోయే... మెల్లగా... బరువుగానే వుంది. ఎవుళ్ళయినా సూత్రన్నారా? ఎందుకు సూత్రారు? మన అనుమానంగానీ. ఎవళ్ళలో వాళ్ళుంటారు. ఈ మాత్రం దానికి పెద్ద హంగామా. ఏమైనా కడులుతున్నట్టా? ఏమీలేదు. మనలోకంలో లేదు. కరువుబట్టినట్లు నిద్రబోతున్నాడు.

ఏమో నమ్మించెవుడు? ఒకవేళ లేత్తే? ఈ పిల్లగాడేడి? నమ్మి సెడితినే. పిల్లగాడెందుకు-లేసిపోతే... ఆ వత్తన్నాడులే! వక్కకు జరుగుదాం. కూసోబెట్టి వక్కజేబులో బెట్టాలి.

"ఏరా! ఎన్ని పుల్లలమ్మావో? రెండు యావపుల్లలిటుతే... ఇక పో."

మన పారంతిలో లేడు. నా సామిరంగి రోజూ

ఇట్టాంటి మనుషులు దొరికితే, నెల దిరక్కముందే మేడకడుదుం. లేసిపోదాం. యాడా మనిషి దూరటానికి సందులేకుండా కొట్టారే రేకులు! చిన్నపిల్లగాళ్ళే గానీ మనం దూరలేం. బారుకు నడిసిపోయి వాడే బయటికి పిలుద్దాం. వాడున్నాడో లేకపోతే... మనకు మస్కాగొట్టి వాడేడికి పోతాడులే ఈ ఊళ్ళో! ఆ వప్పులు మనదగ్గర్నా ఏమో డబ్బు... డబ్బు సూత్తే పెద్దోళ్ళే అబద్ధసాచ్చాలు సెబుతారు కోర్టులో. ఆ... ఉన్నాడులే పైగ సేసి, ఇటు పిలుద్దాం.

"ఏందిరా బొగ్గుకుప్పలో బెట్టావో? సరే తీసకరా."

"బాగా దొరికావురా నాకు. ఎప్పుడూ అనుమానపడకుండా బొగ్గుకుప్పలో దాశావో? ఆ నలువూ ఈ నలువూ కలిసిపోతాయిలే. తెలివిగల వాడివే. ఇటు తేరా!"

ఎవుడన్నా సూత్రన్నాడా? సూత్తేనేం ఈ వర్షే నాది కాదనటానికి దమ్మెవడికుంది? పాడుగుమాత్రం బాగానేవుంది మూడుమడతలతో. ఓరీ నీయవ్వు! ఇది రైల్వో యాలంపాట పాడేది. ఎవడో బిల్టరేసి ఈడికి అంటగట్టి వుంటాడు! పర్చు ఆణాకానీదైతే మనకెందుకూ? ఈ క్రింది అరలో కార్డు, టీక్కెట్టు.

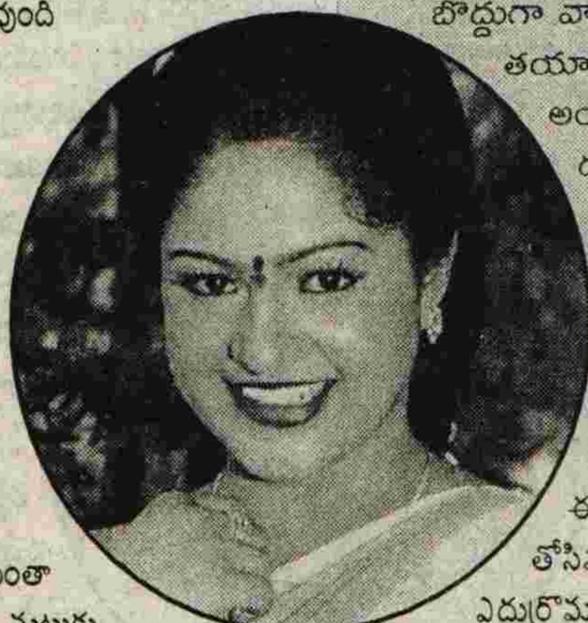
అర! సచ్చిసెడి యింతవని సేత్తే కట్టమంతా ఊరకనేబోయే. ఇదిలితే మట్టుకు... ఏముంది? బొంద! పర్చుమాత్రం ఇంత పాడుగున వుంది. ఒక సేరు సెనగవప్పు పోసుకోడానికి. ఈ మూల సినిగిపోయిపోట దారవుకుట్టు. ఈడేమన్నా తీసుంటాడా? అంత దయిర్చుమా? ఐదురూపాయల కోసం అయిదొంద శాకిరి సేత్తిమే! చా! మన హయాంలో ఎరగం ఇంత పొరపాటు వని! సరే, మనం అనుకున్నట్టు జరిగితే మారాజులం కాకపోయ్యేం?

ఇంతకీ ఈ పిల్లనాయాలుకెంత ఇద్దాం? వాడికి మనకులానే ఆశ. ఆ సూపు సూడు ఇత్తానో ఇయ్యనో అని అనుమానంగా సూత్రన్నాడు. సిల్లర లెక్కసూడదా? అంటే సూసి గుప్పిల్లోనే వుంచుకున్నాడు. వాడి బాగం అంతకన్న వుండదనే వాడి నమ్మకంపిచ్చినాయాలు!

"ఒరేయ్, ఆ సిల్లర నువ్వుంచుకో." కడుపు లోపలికి పోయింది. ఎప్పుడు తిన్న తిండో? రైలు టేషన్లో ఎంగిలాకులేసే కంతలో

బొద్దుగా వుంటేనే ముద్దట!

ఇదో కొత్త మంత్రంలా వుండకదూ? 'మంత్ర' అనే నటి చెప్పినమాట ఇది. ఈ మంత్రవరో కాదు, మనకు రాసిగా చిరపరిచిత అయిన అందాలరాశే తమిళసినీజగత్తులో మంత్ర. జెమినీటివీలో ఆంకర్ గా ప్రవేశించిన రాసి క్రమంగా సినీరంగపు మెలకువలు నేర్చుకుని హీరోయిన్ అయి వెలుగుతూంది. "తెలుగురంగంవారు సన్నగా మెరపుతీగలా వుండే అమ్మాయిలను మెచ్చితే, తమిళులు కాస్త లావుగా బొద్దుగా వుండే అమ్మాయిలే తమకు ముద్దంటారు. అందుకే తెలుగు చిత్రాల్లో చేయాలంటే డైటింగ్ చేసి సన్నబడిపోతుంటాను. తమిళంలో చేయాలంటే కాస్త ఎక్కువగా తిని బొద్దుగా వారికి నచ్చినట్లుగా తయారైపోతుంటాను" అంటూ

అందంగా చెప్పి దరహాసాలొలకబోస్తూంది రాసి. బాగుంది ఎక్కర్ సైజా! ఎస్.

సెయ్యిబెట్టి మెతుకులు ఏరుకుంటాడు. వాటిని మాత్రం ఈడికి దొరకనిత్తారా? తోసిపారేత్తారు. తిండి లేక ఎదుర్కొమ్ము ఎండుకుపోయింది. ఆ తలమీద బొచ్చు నూనెలేక రాగిబొచ్చయింది. ఆ కాకీ నిక్కరు. పిర్రలమీద బారుకు సిరిగిపోయింది.

ఇంకొక రూపాయిద్దాం. ఈయాలన్నా కడుపునిండా తింటాడు. అయితే మనకు మిగిలేది! నాల్గురూపాయలేగా? మరి... మరి? దీనికింకా ఎనకాముందెందుకు-ఒక రూపాయికాడ-ఎదవది! మనం ఇయ్యాల కాకపోతే, రేపు సంపాదిస్తాం. వాడికి అడుక్కున్నా వందమంది పైసలిత్తేగదా? ఇట్ట జేబుగొడితే 'మన మేనాడో బాకీ వాడికి' అనుకుంటారు. కానీ, వాళ్ళ సేతిమీదుగా ఒక పైసా ఇయ్యడానికి సత్తారు!

"ఒరేయ్! ఈ రూపాయికూడా తీసుకో. ఇదిగో! రేపు సేతికి తడి తగిలితే గుడ్డలు కుట్టిత్తాలే."

మరి ఈ ఎదవపర్చు ఆ బొగ్గుకుప్పల్లోకి ఇసిరితే? ఇసరకపోతే? ఎవుడకన్నా ఇత్తే

పాటలు పాడను, నటిస్తా!

అంటున్నారు మన మెంజు సింగర్ బాలసుబ్రహ్మణ్యం. అది విన్న జనం అదిరిపోతున్నారట. తనను తను చిత్రాలకు పాడమని అడుగుతున్న నిర్మాతలతో ఆయన "అబ్బే, పాడటం కాదులేండి, ఏదైనా మంచి నేషన్ వుంటే చెప్పండి బేస్తా" అంటున్నారు. తాము సరిగ్గానే విన్నామో లేదోనని వారంతా అయోమయంలో పడిపోతున్నారట. ఇక కొందరు తెగించి "అడమిటి సార్, మీరు నటించడమేమిట? మీనులనిండుగా పాడాలిదాని!" అంటే, ఆయన "మీ దృష్టి అంతా భాష తెలియని, భాషను ఖూనీచేసేవారి మీదే వుంది కదండీ! మరిక నేను పాడినా మీకు నచ్చుతుందా? అయినా మీకు నచ్చేలా నేనేం పాడగలనులేండి! నా మీదే అభిమానంతో నాకో మంచి పాత్ర ఇవ్వండి, చాలు" అంటున్నారు. తగ్గ ఇలా అర్థం తిరిగిందేమిటా? అని అందరూ తలలు పట్టుకుంటున్నారట. మరి బాలు వేదనను అర్థం చేసుకునేవారెవరైనా వున్నారా?

ఎన్.

బాగున్నాడు! తలకు మాసిన నాదాలు ఐదురూపాయలకు కూడా పెద్ద పప్పు! ఇంతకీ ఏ ఊరికెళ్ళామని బయలుదేరాడో? ఇక ఒకటే ఊరు... నెత్తిన సెంగేసుకుని వచ్చిందోవనే ఎనక్కి. అదే హైద్రాబాద్! లేసే మాసుకొని లబ్ధిబో!

ఈ కార్డు అబ్బ! ఏం రాత సవాలచ్చ వంకర్లు! ఈ రాసివోడికంటే మనమే నయం రాతకు... "దుక్కిబోయిన చినరామయ్యకిచ్చేది." ఏదో సదివి అవతలబడేద్దాం. ఈ మొదట రాసిన అచ్చరాలు ఏందీ-గొలుసుకట్టే-సరేరే.

"నమస్కారములు చేసి వ్రామునదేమనగా మన తల్లి పాణం బాగులేదని లోగడ రాయించితిమి. ఆ సంగతే మళ్లీ రాయించుతున్నాము. అమ్మకు వచ్చవతం మూలకంగా కాలాజ్యో వడిపోయి మంచాన బడింది. నిన్నటినుండి వేరుకూడా

వడిపోయింది. నోరున్నప్పుడు నిన్ను సూసిసచ్చిపోతాను; ఉత్తరం ఏపీయ్యమని సెప్పింది. అమ్మ ఇక రోజుల్లో మనిషి. నీవు గ్యాపకం వచ్చినప్పుడల్లా మమ్ముల్నందర్నీ సూసి తల అటూఇటూ కొట్టుకొంటుంది. అమ్మ సివరిరోజుల్లో అందరమూ వున్నాం. నీవు ఒక్కడివే లేవు. నీవు ఉత్తరం ముట్టినవెంటనే బయలుదేరి రా! లేకపోతే నీకు సూపు అందదు. ఈయాల నీ చార్జీకోసం వదిపేను రూపాయలు మనియాడదు కట్టినాము. నేను వదిరోజులపాటు దొడదగ్గర సెలవు అడిగి అమ్మకాడ్చే వుంటున్నాను.

"ఇట్లు

"చిన్నతమ్ముడుకొరయ్య వ్రాలు."

ఇదుగో మనియాడరసీదు. వదిపేను రూపాయలు టికెట్టుకు పోగా మిగిల్చుతుంది రూపాయల సెల్లర. కన్నకడుపు! ఆ ముసెల్లాని పాణం ఎంత కొట్టుకులాడుతుందో? ఎంతపాపకారాని కొడిగట్టాను-పొద్దుపొద్దున్నే! నీ యవ్వెంత పాపం సేసుకున్నావో! అయాల అమ్మ వచ్చేయాలకు జైల్లోపడివున్నా. 'కొడుకా! కొడుకా' అని కొట్టుకులాడి పాణం ఇడిసిందంట. నా మీద దిగులేసుకుని, సేదగ్గు తెచ్చుకుని సచ్చింది. పాడుజల్లం! ఎంతమందినిట్టా తల్లిబిడ్డలను ఏరుసేశావో! సచ్చేటప్పుడు నికుట్టపు సాపు సత్తా వారికే పీక్కుపోతున్నా సుక్కనీరు గొంతులో పోసేవాడు లేక దావ్రాద్రితో

సత్తా! ఈయాల ఈడు బండికెల్లకపోతే ఆడి ఉసురు నాకు తగులుద్ది. ఎట్టా... టికెట్టుగూడా యిందులోనే దాసుకున్నాడే! టికెట్టు వుంటే మాత్రం అవతల పోతానికి? ఎదవది, పాడుత్తరం సదవకపోయినా బావుండేది. మనస్సు సీవుక్కుమన్నది.

సదివితే మాత్రం వాడి డబ్బు పాడికియ్యాలని యాడుంది? పెపెంచంలో ఎన్ని అన్నాయాలు జరగటం లేదు? మనిషిని ఇంకో మనిషి దోసుకొని తింటున్నాడు. అవుననుకో. కానీ, ఈయాల... ఇది నాయం కాదు. కూలి సేసుకుని బతికేవాడి పొట్టగొడితే సచ్చి సార్లలో వుండే అమ్మ మెచ్చదు.

ఆడూ ఆడి తల్లి సివరిసూపు అందుకోబోతున్నాడు. ఇది పాపకారం. వాడి డబ్బు వాడికిచ్చియ్యాలి. మరి... ఈ పిల్లగాడేడి? ఆడిపాటికి వచ్చుచెక్కా. వునుగులు కొనుక్కుని వంపుకాడ నీలు తాగుతుంటాడు బేషన్లో.

సరే... మిగతా డబ్బులిచ్చేద్దాం. ఆడు ఈపాటికి లేసుండదు. సిన్నగా వాడి వక్కలో జారిదుద్దా... ఏమో! మేలుకు పోతే కీడు ఎవకాలే వత్తదంట. పోలీసులకు వట్టితే? వట్టితేమానా? మనకేమన్నా కొత్త? నాయంగా మాట్లాడితే ఈ సొమ్ము ఆడిదేగా. ఆడి సొమ్ము ఆడికియ్యటానికి ఎనకాడటమెందుకు?

బేషన్లో గంట గొడతన్నారు. అదే హైద్రాబాద్ బండికేనా? కాలు సాగిద్దాం. వాడు లెగవకముందే ఆడ పారేద్దాం.

ఎర్రబోపీలు! బుకింగు దగ్గర నిలబడటానికా? బుకింగు దగ్గరకైతే ఒక్కడు సాలు... మరి? మనకోసం కాదుగదా? ఏమో సూద్దాం. వాళ్లంతా గుంపుగా ఏం చేత్తన్నారు?-ఆ బెంచుసుట్టా? ఆడు నిద్రలేసి ఏడుత్తన్నాడు. పైవంచతో కళ్లు తుడుసుకుంటున్నాడు.

ఆడు నన్ను గుర్తుబట్టాడా? లేదులే... ఇప్పుడెట్టా? ఆ పోలీసోడు. మోకాలిమీద బొక్కుపెట్టి రాసుకుంటున్నాడు. ఆ గుంపు ఎనకమాల నిలబడదాం.

సారల పైజమా... మాసిన ఎర్రసొక్కా-ఎర్రగా బొద్దుగా వున్నాడు. పోలీసోళ్లకు గుర్తులు సెబుతున్నాడు. సిన్నపిల్లగాడిలాగా ఏడుత్తున్నాడు. వాళ్లమ్మను సూడలేనని మరికాత్త గుండె బేజారిపోయింది పాపం!

ఆడు నన్ను గుర్తుబట్టాడు. ఇటొత్తన్నాడు. "ఇదిగో!"

వర్షు ఊడదీసి సూసుకుంటున్నాడు-టికెట్టు వాడి పాణం లేసాచ్చింది. రశీదు-ఉత్తరం-రెండు మాసిన రెండురూపాయల నోట్లుమిగతావి? మొకం నల్లబడిపోయింది. రూపాయి నోటు, సిల్లర సెబుదాం.

"కరుసుబెట్టుకున్నాను!"

కాలరు గట్టిగా పట్టుకొన్నాడ్రా! "వద బేషన్ కి నడవరా!" పారిపోతాననుకున్నారు.

బొక్కలో తోత్తారంట-మనకేమన్నా కొత్తనా? "అబ్బ!"-లాటికర్రతో దొక్కలో పొడిశాడ్రా! పొద్దున్నేలేసి ఎవురి మొహం సూశావో!